

Nyåret er kommet og tiden har løpt fra det som skulle vært en julehilsen til alle *LvVenner*. Vi ser heller fremover mot det nye året med nye utfordringer i vårt arbeid for å forbedre forholdene langs Lysaker- og Sørkedalselver og i resten av vassdraget.

Årsmøtet – torsdag 9. mars

Styret vil minne om at forslag som skal tas opp på årsmøtet skal være styret i hende 1. februar. En valgkomité bestående av Finn Wilhelmsen og Rune Sæthren skal legge frem et forslag til det nye styret. Etter forretningsdelen av møtet skal professor Tore Slagsvold snakke om 'Fuglelivet i Lysakervassdraget'.

Flom i Sørkedalen og Mustad-tomta – Innlegg i Akersposten

Under Byutviklingskomitéens befaring på Mustad-tomta i november ble det overlevert et skriv som dokumentert *LvVs* bekymring for bygging på arealet i lys av behovet for flomsikringstiltak i Sørkedalen. Skrivet er tatt med i komitéens saksdokumenter.

Dette ga også en utmerket anledning til å markere *LvVs* overordnet mål med helhetlig forvaltning. Innlegget gjengis for medlemmer som ikke holder lokalavisen

Sørkedalen og Lysakerelva er samme sak – Akersposten 18.11.2005

'Hvem kan hjelpe?', spør Christiania Roklubb ved formann Erling Storm. Torleif Bakk er lei av 25-årsflommene som oversvømmer hans kjeller med få års mellomrom. Sørkedalen skolen mister en dags undervisning. Disse overskriftene kom etter nedbøren som bragte Sørkedalselva opp i en moderat høy vannføring på ca. 35 kubikkmeter per sekund for to uker siden.

Lignende overskrifter finner vi i Akersposten om høsten eller våren nesten hvert år. Sammen med uttalelsene fra de kommunale etatene som forstår godt fortvilelsen, men har ingen umiddelbare løsninger. I mens ligger det i hylla hos Bydel Vestre Aker en klar innstilling om flomforebyggende tiltak fra en arbeidsgruppe med kompetente lokale folk nedsatt av Bydelen.

I andre enden av Lysakerelva, ved Mustadtomta på Lilleaker var Byutviklingskomiteen på befaring forrige uka til det som opprinnelig ble tegnet som et boligprosjekt med 350 boenheter. Prosjektplanene er nedtonet noe ved at det ikke skal reises et femetasjesbygg på toppen av CC Vests støttemuren mot elva, og takk for det.

Men det viser seg at Plan- og bygningsetaten er nå klar til å godkjenne resten av prosjektet, selv om det blir til hindring for flomsikring i Sørkedalen. Mustadtomta er nemlig overløpet for flomvann i Lysakerelva. Siste gangen tomta ble oversvømt var under storflommen i 1987 da vannføringen var nær 100 kubikkmeter per sekund. Elveløpet ved tomta er siden blitt gjort ca. en firedel smalere med fyllmasse. Nå må elva renne både høyere og fortere for å ta unna like mye vann som den gangen.

Skal man flomsikre Sørkedalen, sier det seg selv at vannet må fortere ut av dalen og videre ut av Bogstadvannet. Med de riktige tiltakene langs breddene i dalen og ombygging av brua ved Zinober kan vannføringen i elveleia økes betydelig. Men dette vannet skal komme seg til fjorden – langs Lysakerelva og forbi eller over Mustadtomta.

Plan- og bygningsetaten bygger sin anbefaling på vær- og vannføringsstatistikk fra perioden 1961-1990. Disse gjenspeiler ikke de nye klimaprognoene som forteller om mer ekstremt vær i fremtiden. Flommen i 1987 som ble omtalt da som 100-årsflommen, er kanskje blitt 75-årsflommen. Utbyggeren sier at det eventuelt blir bare garasjene som er flomutsatt!

Som Jan-Erik Borbe i Sørkedalen Vel så riktig sier, flomsikring i Sørkedalen er en komplisert sak. Men Kommunen bør ikke gjøre det vanskeligere å finne løsninger ved å godkjenne Mustads byggeplaner. Den nedre delen av Mustad-tomta kunne gjerne utvikles som et grøntområde som ville tjene som flommagasin. En slik løsning vil også innfri Oslo kommunes by-økologiske prinsipp om å bringe byens blågrønne, park- og elv struktur opp i dagen i stedet for å skygge dem bak høye bygninger.

Lysakervassdragets Venner har fått en del kritikk for sitt vanskelige navn. Poenget med navnet er å understreke behovet for helheten i forvaltningen av et vassdrag som strekker fra Storflåtan i Krogskogen til Lysakerfjorden. Som en forening av lokale folk som besitter mye kunnskap om elva og friområdet langs den, mener vi at vassdraget bør forvaltes av én organisasjon på tvers av skillelinjer mellom kommuner og etater. Denne lille flomepisoden i Sørkedalen illustrerer vår hensikt meget godt.

VEND!

Skilting langs elva

Prosjektet med Jar Vel går rasende fort på Bærumssiden av elva, med innkjøp av skiltstativene og samling av forfattere til selve opplysningstekstene. Oslo kommune påberoper seg en forhåndsvurdering av skilttyper som skal brukes i friarealer i 'ytre by'. Friluftsetaten i Oslo lover at anbefalingene skal være klar i marsmåned så det skal ikke være til hinder for utsetting av skilter før sommeren.

Demningen til Jarsaga

I 1787 lot Peder Anker bygge en oppgangsag på Jar, med en nyvinning: tre blad i sagopphenget. Flere har antatt at dette viktige anlegget lå rett nedenfor Storengfossen. Et kart over Lysakerelva og Bærum fra 1882, reviderte i 1931 viser imidlertid noe annet. Like nedenfor sidebekken som renner ned fra Vestveien er det tegnet et tynt strekk over elva.

Vi måtte gå ca. 30 meter nedenfor bekken for å finne tegn til demningen på Oslo siden. Her fant vi i elvebredden et overløp av hornfels, den harde bergarten som dannes når skifer blir kraftig oppvarmet. Og dalsiden bakenfor bulger merkbart frem fra den ellers rette skråningen. Da vi tok frem kompasset og siktet over elva, ante vi en jordhaug gjemt inne i krattskogen på Bærumssiden.

Det er bare 200 meter ned til den fine fotbrua som fører over til Jar skole. Men før vi dro, la vi igjen et knallgult merke.

Over brua, tok vi umiddelbart av til høyre langs Bærumsturstien L-1 som fører til en gammel vei. Den ender ved et stort grop ved elvebredden som var nok selve saggropa. Turveien videre passerer skiltet som Rotary satte opp for 15 år siden, og enda 30 meter nordover fant vi restene etter demningen: en smal jordvoll som fører ut mot elva. Fra ute på enden kunne vi se vår gule brikke og en peiling med kompasset bekrefter at alt stemmer. Nedenfor jordvullen er det rester etter steinmurer som vi må kartlegge når snøen er borte.

Jordvullen skal skiltes på Bærumssiden i prosjektet som LuV har sammen med Jar Vel. Ta turen selv og la deg transportere 200 år tilbake til en travel arbeidsplass i tømmebaronens rike. Hvis vi går ut i fra at jordvullen representerer demningens høyde måtte sagdammen vært bred med et vannspeil som rakk helt tilbake og dekket Storengfossen.

Kulturstøtte fra Bydel Ullern

Romjulsposten har bragt en hyggelig anerkjennelse av vårt arbeid og status som kulturorganisasjon med et bidrag i form av 'oppstartsstøtte'. Det betyr også at LuV blir invitert å søke prosjektstøtte til fremtidige arbeid.

Hageavfall – noen viktige forbedringer

Det er hyggelig å kunne meddele at minst et boligbyggelag har sluttet å anbefale at beboere dumper hageavfall på friarealer. Det er også gjort en innsats for å slette spor etter tidligere forsøpling. Vi er i dialog med andre boliglag og med etaten om en innsats til våren.

LuVenner bes å melde fra om gjemte hauger langs elver og bekker.

25. januar kl.19.00 er det Kulturkveld hos Ullern menighet i samarbeid med Ullern Historielag med tema "Kjenn din bydel" Lysakerelva og Mærradalen. John Tibballs og Jørgen Swane forbereder innlegg om Lysakerelva i Ullern.

Bærumsveien til Granfoss med demningen til Jarsaga i midten. Fra 1882 oppmåling, rev. 1931